

Dansk Kommissionsudkast til en Lov om Sterilisation.

Ved kgl. Ordre af 23. December 1924 blev der nedsat en Kommission med det Hverv at undersøge, om forebyggende Foranstaltninger og Indgreb i den personlige Frihed med eller uden den paagældendes Vilje ud fra Samfundshensyn, derunder ogsaa racehygiejniske Hensyn, kan anses forsvarlige og berettigede overfor Personer, der er degenerativt bestemte, eventuelt hvilke Foranstaltninger, der bør foretages, hvorledes de bør gennemføres, og overfor hvilke Personer de bør anvendes. Som Medlemmer af Kommissionen blev udnævnt Borgmester i København Viggo Christensen, Dommer, nu Rigsadvokat B. A. Goll, Landsdommer O. Haack, der beskikkedes som Kommissionens Formand, Læge Fru Estrid Hein, kst. Vicepræsident for Invalideforsikringsretten P. Holck, Kontorchef i Justitsministeriet L. N. Hvidt, Professor Dr. med. & phil. & bot. & zool. W. L. Johannsen, Overlæge ved de Kellerske Aandsvageanstalter Professor C. Keller, Overlæge ved Epileptikerhjemmet ved Nyborg L. C. Langkilde, Sundhedsstyrelsens Formand Læge G. Tryde, Inspektør ved Horsens Straffeanstalt J. C. H. Wandall og Professor Dr. med. A. M. N. Wimmer. Dr. med. Knud Sand, der var beskikket som Lægesekretær for Kommissionen, blev efter at være udnævnt til Professor i Retsmedicin under 2. November 1925 udnævnt til Medlem af Kommissionen. Som dennes juridiske Sekretær er beskikket Sekretær i Justitsministeriet cand. juris O. I. Kaarsberg.

Kommissionen, der traadte sammen d. 12. Januar 1925, vedtog som en kortere Betegnelse at benævne sig: Kommissionen angaaende sociale Foranstaltninger overfor degenerativt bestemte Personer. Den rettede meget snart sin Opmærksomhed paa Spørgsmaalet om Betimeligheden af, at der blev givet Lovregler om Adgang til Sterilisation af Personer, henhørende til de Kategorier, der falder ind under Kommissionens Virksomhedsomraade. Om dette Emne har Kommissionen i November 1926 afgivet en Betænkning til Justitsministeriet, der har ladet den offentliggøre*).

I denne Betænkning udtales det, at der vil kunne være Spørgsmaal om at hjemle en Adgang til at foretage Sterilisation af Mennesker ud fra forskellige Formaal, nemlig dels for at afholde det paagældende Individ fra at begaa Forbrydelser, der kan antages at være seksuelt betingede, hvorved der efter Kommissionens Formening ikke bør være Spørgsmaal om at paatvinge nogen en saadan Operation, men alene om at aabne Adgang til at faa et Ønske om dens Foretagelse realiseret; dels med det vidtgaende Formaal at forbedre den hele Befolknings aandelige og legemlige Sundhed ved at sætte visse Grupper af samfundsmæssig værdiløse eller endog skadelige Individuer ud af Stand til at skabe et Afkom, der kan forventes at ville blive lige saa værdiløst eller skadeligt for Samfundet som Ophavet; dels endelig af mindre vidtrækkende sociale og humane Grunde, idet man ikke tilstræber en egentlig Raceforbedring, men tilsigter en Adgang til at afskære Forplantning af Individuer, for hvis Vedkommende Forholdene giver særlig Anledning til at befrygte, at Afkommet vil være slet udstyret til Kampen for Tilværelsen, udsat for Vanrøgt fra Ophavets Side og forudbestemt til at blive en Byrde for og en Trudsel mod Samfundet. For de to sidstnævnte Formaaals Vedkommende kan der blive Spørgsmaal om Ønskeligheden af at kunne sterilisere ogsaa uden den Paagældendes Samtykke.

*) Betænkningen forhandles fra G. E. C. Gads Boghandel i Kbh.

Efter at der af de paa disse Omraader specielt Sagkyndige indenfor Kommissionen er gjort Rede for de biologiske, særlig ogsaa arvebiologiske Forudsætninger for Spørgsmaalet og for de operative Metoder, der kan være Tale om at anvende i Sterilisationøjemed, og efter at der er givet Oplysning om Retstilstanden i andre Lande paa det heromhandlede Omraade, særlig ogsaa om de forberedende Arbejder til en herhenhørende Lovgivning, der for Tiden foreligger i de andre skandinaviske Lande, drøfter Betænkningen Betimeligheden af en Lovgivning i saa Henseende og udtaler, at man formener Tiden inde til at foreslaa Lovregler om Adgang til Sterilisation dels i forbrydelsesforebyggende Øjemed, dels i et vist Omfang af andre sociale og humane Grunde, medens man ikke formener, at Arvebiologiens Forskningsresultater endnu er saa vidt fremme og saa sikre, at der for Tiden kan tænkes paa at indføre en Adgang til at foretage Sterilisation med det vidtgaaende, ovenfor nærmere skildrede Formaale at forbedre den hele Befolknings aandelige og legemlige Sundhed. Endvidere formener Kommissionen, at der for Tiden kun bør foreslaas en Adgang, der er betinget af den paagældendes Samtykke — for det direkte forbrydelsesforebyggende Øjemeds Vedkommende endog af hans eget Initiativ — samt at en hertil sigtende Lov bør have Karakteren af en Forsogslov og derfor begrænses til at være gældende for et vist kortere Aaremaal for derefter at optages til Revision.

I Overensstemmelse med disse Grundtanker indeholder Betænkningen da følgende

Udkast til Lov om Adgang til Sterilisation.

§ 1.

Personer, hvis Kønndrifts abnorme Styrke eller Retning udsætter dem for at begaa Forbrydelser og derved fremkalder Fare for dem selv og for Samfundet, kan efter egen Begæring underkastes Kastration eller andet Indgreb i Kønsganerne, naar Begæringen er godkendt af den i § 3 omhandlede Kommission.

Saadan Begæring kan kun indgives af Personer, der

har opnaaet Myndighedsalder. Den skal være ledsaget af en Lægeerklæring og indeholde saa fuldstændige Oplysninger som muligt om de for Andrageren bestemmende Grunde. Er Andrageren umyndiggjort i personlig Henseende, maa Begæringen være tiltraadt af Værgen. Lever Andrageren i ægteskabeligt Samliv, maa som Regel Ægtefællens Samtykke foreligge.

§ 2.

For den i § 3 omhandlede Kommission kan endvidere forelægges Spørgsmaal om at ophæve Forplantningsevnen hos psykisk abnorme Personer, der er anbragt under Anstaltsforsorg, og for hvis Vedkommende det, selv om de ikke frembyder saadan Fare for Retssikkerheden som i § 1 omhandlet, maa anses særdeles magtpaaliggende for Samfundet, at de sættes ud af Stand til at faa Afkom.

Indstilling i saa Henseende til Kommissionen maa fremkomme fra vedkommende Anstalts Ledelse med vedlagt Udtalelse fra Anstaltens Læge eller Embedslægen, og Indstillingen maa være tiltraadt af den paagældende selv samt, hvis denne er umyndiggjort i personlig Henseende eller mindreaarig, af Værgen. Er den paagældende, uden at være umyndiggjort i personlig Henseende, som Følge af mentale Mangler ude af Stand til at forstaa Betydningen af et saadant Indgreb, maa Indstillingen tiltrædes af en i denne Anledning beskikket Værge. Er den paagældende gift, uden at Samlivet er ophævet ved Separation eller længere Tids faktisk Adskillelse, maa som Regel Ægtefællen samtykke i Foretagelsen af Indgrebet.

§ 3.

Til Afgørelse af de i §§ 1 og 2 omhandlede Spørgsmaal oprettes en Kommission, bestaaende af en af Justitsministeren dertil beskikket Dømmer og to af Retslægeraadet udpegede Medlemmer af samme, af hvilke den ene skal være Psykiater. Efter Indstilling af Kommissionen kan Justitsministeren beskikke yderligere to Medlemmer.

Kommissionen kan, forinden den tager Bestemmelse om de indkomne Henvendelser, afkræve enhver offentlig Myndighed de Oplysninger og Udtalelser, den finder nødvendige, afhøre eller lade afhøre Personer, der kan antages at have Kendskab til Forholdene, samt foretage andre nødvendige eller hensigtsmæssige Undersøgelser.

Kommissionen skal forvisse sig om, at den paagæl-

dende, efter Omstændighederne Værgen, er klar over Beskaffenheden og de antagelige Følger af det Indgreb, som der bliver Spørgsmaal om at foretage.

Godkender Kommissionen, at Indgreb foretages, skal dettes Art angives ved dets lægevidenskabelige Betegnelse. I de i § 1 omhandlede Tilfælde vælger den paagældende selv en Læge, der har fornøden kirurgisk Uddannelse, til at foretage Indgrebet, medens Lægen i de i § 2 omhandlede Tilfælde udpeges af vedkommende Anstaltsledelse. Det paa-hviler Lægen, naar Indgrebet er foretaget, herom uopholdelig at underrette Kommissionen.

Afslaar Kommissionen Henvendelsen, maa denne ikke fornyses, før 1 Aar er forløbet efter Afslagets Datum, medmindre der er indtraadt Omstændigheder af Betydning for Afgørelsen, der ikke forelaa ved den tidligere Henvendelse.

§ 4.

Kommissionens Medlemmer har Pligt til at iagttage Tavshed med Hensyn til, hvad de erfarer under Varetagelsen af deres Hverv.

§ 5.

Der kan tillægges Kommissionens Medlemmer Honorar efter Justitsministerens nærmere Bestemmelse.

Det fornødne Beløb hertil samt til andre Udgifter vedrørende Kommissionens Virksomhed bevilges ved de aarlige Finanslove.

§ 6.

Den, som uhjemlet foretager de i denne Lov omhandlede Indgreb, straffes, forsaavidt Forholdet ikke efter den øvrige Lovgivning medfører højere Straf, med Bøder fra 500 Kr. til 5000 Kr.

Forsømmelsen af at give den i § 3, 4. Stk., 3. Punktum omhandlede Underretning straffes med Bøder fra 10 til 200 Kr.

Bøderne tilfalder Statskassen.

§ 7.

Denne Lov, der træder i Kraft den . . . . ., gælder for 5 Aar fra dens Ikrafttræden.

I Betænkningens specielle Motiver gennemgaas nærmere de enkelte Bestemmelser i dette Udkast.

O. Haack.
